

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Oslo

Til: Fellesrådet

Fra: Kirkevergen

Sak 68/25 Valgmenighet

Oppsummering av saken:

En valgmenighet er å anse som et ikke-geografisk sokn. Det innebærer at medlemmer i en valgmenighet vil ha de samme rettigheter og plikter som andre medlemmer i Den norske kirke har i sitt geografiske bostedssokn. Valgmenigheten vil være et eget rettssubjekt og kan på ulike måter knyttes organisatorisk til andre kirkelige organer.

Etablering av en valgmenighet i Oslo besluttet av Kirkerådet, etter søknad fra menigheten og på grunnlag av avklaringer fra hhv KfiO og Oslo bispedømmeråd.

Kraftverket menighet har 14. oktober 2025 fattet en foreløpig beslutning om å melde seg ut av Frikirken og søke medlemskap som valgmenighet i Den norske kirke i Oslo. Beslutningen må bekreftes gjennom en ny avstemming etter minst seks måneder.

Fellesrådet skal i denne saken drøfte hvilke konsekvenser en eller flere valgmenigheter vil få for Oslo- kirken og ansvaret som KfiO har.

Vedtak i Hovedkomiteen 11/11/25

Hovedkomiteen gir sin tilslutning til det skisserte videre arbeid for prinsipiell avklaring av KfiOs ansvar og en valgmenighets rettigheter og forpliktelser i tråd med kirkeordningen for Den norske kirke og forutsetninger for etablering av valgmenighet i Dnk i Oslo:

- *Kirkevergen utarbeider til drøfting i fellesrådets møte i desember en gjennomgang av konsekvenser og muligheter for menigheten og KfiO, gitt de gjeldende forutsetninger for etablering av valgmenighet i Oslo.*
- *Til drøfting inngår videre hvordan åpning for etablering av en eller flere valgmenigheter i Oslo kan påvirke opplevelse av menighetstilhørighet og gjensidig påvirkning mellom menigheter med og uten geografisk identitet.*
- *På grunnlag av fellesrådets behandling i desember og dialog med Oslo bispedømmeråd og Kirkerådet, forberedes sak til prinsipiell beslutning i fellesrådets møte i februar 2026.*

De synspunkter og innspill som kom fram i fellesrådets drøfting tas med i den videre saksforberedelse.

Forslag til vedtak

Fellesrådet drøftet ulike prinsipielle sider rundt valgmenighet inn i Oslo-kirken.

Disse prinsipielle områdene ble særlig drøftet;

-
-
-
-

Kirkevergen tar dette med seg inn i arbeidet med Kraftverket sitt ønske om å bli en del av Oslo-Kirken, gjennom pågående dialog og sak til fellesrådet møte i februar.

Vedlegg:

- Den norske kirkes regelverk for valgmenighet
- Fakta om Kraftverket og prosessen så langt
- Fakta om Bymenigheten i Sandnes
- Kraftverkets årsrapport 2024
- [Kirkeordning for Den norske kirke - Lovdata](#)

Drøfting:

Kirkemøtet vedtok i 2019 regler om ordning for valgmenigheter, og disse ble fornyet uten endringer av Kirkemøtet i 2024 (se sak KM 10/19 og KM 17/24). (Veilederen vedlagt).

Etter trossamfunnsloven § 2 er det et krav om at personer selv melder seg inn i tros- eller livssynssamfunn, herunder Den norske kirke. At et medlem «selv har meldt seg inn» betyr at det kreves et aktivt, frivillig og informert samtykke til medlemskap. Ved opprettelsen av en valgmenighet i Den norske kirke, må medlemmer derfor aktivt melde seg inn.

Av økonomiske og administrative årsaker, må en eventuell opprettelse skje fra 1. januar i et år, dvs. tidligst fra 1.1.2027.

For å bli godkjent som en valgmenighet i Dnk, må menigheten oppfylle følgende vilkår:

- a) Dåpen er den eneste forutsetningen for medlemskap i en valgmenighet.
- b) Valgmenigheten deler Den norske kirke visjon, slik den er uttrykt av Kirkemøtet.
- c) Valgmenigheten har en ordinert prest som er ansvarlig for å forvalte Ord og sakrament.
- d) Valgmenigheten er villig til å ta ansvar for alle kirkelige handlinger for valgmenighetens medlemmer.
- e) Det må foreligge et forsvarlig økonomisk fundament for valgmenigheten

Slik administrasjonen leser punktene over ligger det til Kirkerådet og eventuelt Oslo biskop og bispedømmeråd å avgjøre en eventuell søknad fra en valgmenighet i henhold til alle punktene.

For KfiO må det avklares hva som ligger punkt

e) *om det foreligger et forsvarlig økonomisk fundament for menigheten,*
pluss en del andre forhold, der noen er omtalt i dette saksdokumentet.

Den norske kirke i Oslo må være forberedt på at det kan komme flere søknader om status som valgmenighet i folkekirken i Oslo. Derfor trengs det prinsipielle avklaringer knyttet til valgmenighets organisering, rettigheter og forpliktelser i Kirkelig fellesråd i Oslo.

Det økonomiske ansvaret kommunen har etter trossamfunnsloven § 14 andre ledd, vil ikke omfatte valgmenigheter. Det er derfor nødvendig å sikre at valgmenigheten har et forsvarlig økonomisk fundament skriver Kirkerådet i sin veileder.

Det legges i dette sakspapiret opp til en prinsipiell drøfting av valgmenighet med disse underoverskriftene:

- Menighetens selvstendighet vs forpliktelser og rettigheter som valgmenighet i Dnk
- Kan en valgmenighet ha en annen modell for folkevalgte enn Dnk sin valgordning for menighetsråd
- Representasjon fra valgmenigheten i fellesrådet
- Tilsetting og ivaretagelse av arbeidsgiverfunksjoner
- Registrering av kirkelige handlinger, samt inn- og utmeldinger
- Tildeling av offentlige midler som en menighet i Dnk
- Rapportering av valgmenighetens årsstatistikk
- Hvilke avtaler som skal gjelde dersom valgmenigheten blir oppløst.
- Økonomisk støtte for utøvelse av oppgaver som gjøres, f.eks trosopplæring
- Forhold mellom kategorialmenighet og valgmenighet.
- Demokrati/virksomhetsregler/ MR oppgaver
- Lokaler

Menighetens selvstendighet vs forpliktelser og rettigheter som valgmenighet i Dnk.

Dette punktet kan kanskje ses på som en overskrift over alle underoverskriftene som følger. Konklusjonene under de ulike punktene kan både understreke valgmenighetens selvstendighet på noen områder og forpliktelse og rettigheter på andre.

Som valgmenighet har Kirkerådet sagt at den eneste forutsetningen for medlemskap er dåpen. Videre at valgmenigheten deler Dnk visjon, at valgmenigheten har en ordinert prest som er ansvarlig for å forvalte Ord og Sakrament, og at de tar “ansvar for alle kirkelige handlinger for valgmenighetens medlemmer”.

- Hvilken berikelse vil en større vekt på valgmenighetens selvstendighet gi Oslo- kirken?
- Hvilke utfordringer vil stor vekt på valgmenighetens selvstendighet gi Oslo- kirken?

§ Hvilke hensyn veier tyngst for fellesrådet?

Hvordan vil åpning for etablering av en eller flere valgmenigheter i Oslo kunne påvirke opplevelse av menighetstilhørighet og gjensidig påvirkning mellom menigheter med og uten geografisk identitet?

Dette er en problemstilling som gjør seg gjeldende også i diskusjonen om egne menighetssatsinger for unge voksne i Oslo. Vil en eller flere slike satsinger, med litt ulik profil for gudstjenestep praksis, liturgi, musikk og aktivitetstilbud, gi unge voksne en tilhørighet til Den norske kirke og bidra til videre rekruttering inn i lokale menigheter når de for eksempel flytter ut av sentrumsområder for å etablere seg som familier med barn? Og vil slike profilerte satsinger dermed på sikt bidra til å vitalisere lokalt menighetsliv i geografiske sokn i Den norske kirke i Oslo? Eller vil slike satsinger snarere tappe de lokale menigheter for unge voksne?

I Kirkerådets vedtak om å bidra til å styrke tilbudet til unge voksne i Den norske kirke i Oslo ligger det en forventning om at en slik satsing vil utgjøre et positivt tillegg til de lokale menighetenes gudstjenester, seremonier, diakoni, undervisning og kulturelle tilbud. Som begrunnelse for vedtaket ble det vist til at det er i konfirmasjonsalderen og oppover at Den norske kirke mister grep om de unge – og at tilbudet er for dårlig til unge voksne mellom 20 og 30 år. En egen satsing for unge voksne er derfor ikke sett som en konkurrent til eksisterende menighetsliv, men som en måte å etterkomme et opplevd manglende tilbud til en aldersgruppe hvor mange er uten sterk tilknytning til det lokale miljøet hvor de mer tilfeldig bor under utdanning eller i et tidlig arbeidsforhold.

På samme måte kan åpning for etablering av en eller flere valgmenigheter med ulik teologisk profil, typer gudstjenester, liturgi, musikk og aktiviteter utfylle Den norske kirkes samlede tilbud til mennesker i Oslo. Byen rommer allerede i dag menigheter med ulik profil i det lokale arbeid for å vekke og nære det kristelige liv i sine geografiske sokn. Selv om de alle oppfyller kravet om å dele Den norske kirkes visjon, slik den er uttrykt av Kirkemøtet, og har en godkjent, ordinert prest ansvarlig for å forvalte ord og sakrament, framstår lokale geografiske menigheter som ulike i demografi og kultur. Med en høy andel enslige i Oslo, er det ikke overraskende om ikke alle finner tilhørighet i den lokale menighet i det sokn hvor de er bosatt.

Med et felles ønske om at flest mulig skal kunne finne tilhørighet i en menighet i Den norske kirke i Oslo, er det ikke gitt at fordelingen av medlemmer mellom geografiske og ikke-geografisk definerte sokn må være et nullsum-spill. Det kan tvert imot være at å åpne for ulike valgmenigheter bidrar til at flere mennesker finner en menighet hvor de opplever tilhørighet. Videre vil livsløp gjennom utdanning, flytting, endring av sivil status, barn, arbeid og bosted kunne bidra til at valg av menighetstilhørighet endres over tid. Noe som igjen vil kunne bidra til toveis påvirkning av menighetsutvikling mellom geografisk definerte lokalmenigheter og mer profil-definerte valgmenigheter.

Kan en valgmenighet ha en annen modell for folkevalgte enn Den norske kirkes valgordning for menighetsråd?

Paragraf 12, 15 og 17 i Kirkeordningen for Den norske kirke regulerer menighetsrådets oppgaver, fellesrådets sammensetning og fellesrådets oppgaver.

Kirkemøtet har tatt prinsipiell stilling til noen overordnede spørsmål i *regler om ordning for valgmenigheter*. I § 5 er det fastsatt at «valgmenigheten skal ha et menighetsråd som velges av medlemmene.» I veilederen til reglene har Kirkerådet utdypet at «Valget holdes i tråd med reglene om valg av menighetsråd i kirkevalgreglene så langt de passer. Ved opprettelse av en valgmenighet midt i valgperioden, velger medlemmene et menighetsråd på et menighetsmøte.»

Det innebærer altså at det er en forutsetning etter de gjeldende regler om at valgmenigheten har et menighetsråd som velges av medlemmene. Det må også ses i sammenheng med at menighetsrådet etter trossamfunnsloven § 11 opptrer på vegne av soknet (også det ikke-geografiske soknet), med mindre noe annet er fastsatt.

Representasjon fra valgmenigheten i fellesrådet

I reglement fra Kirkerådet heter det i § 6 at "valgmenighet **kan** knyttes til kirkelig fellesråd".

Administrasjonen har bedt om juridisk støtte fra Kirkerådets administrasjon om hvordan ordet «kan» skal forstås.

Teksten under er fra Kirkerådet:

- § Når det står *kan*, innebærer det at Kirkerådet har muligheten til å knytte valgmenigheten til et kirkelig fellesråd, men *kan*-bestemmelsen åpner også for at det ikke alltid må gjøres. Kirkerådet tar stilling til denne type spørsmål på bakgrunn av søknaden om etablering av valgmenigheten. Spørsmålet må også vurderes i sammenheng med hvordan forholdet mellom kirkelig fellesråd og valgmenigheten ellers skal være, f.eks. om det legges opp til at fellesrådet skal ivareta arbeidsgiveransvaret som arbeidsgiverorgan for valgmenigheten. Om fellesrådet skal gjøre det, legger jeg til grunn at det vil være nødvendig å knytte valgmenigheten til fellesrådet. Hvis det derimot legges opp til at Den norske kirke v/bispedømmerådet skal ivareta arbeidsgiveransvaret, vil saken stille seg litt annerledes. I et slikt tilfelle vil spørsmålet kunne bli vurdert litt friere.
- § En valgmenighet er i rettslig forstand et ikke-geografisk sokn. En tilknytning av en valgmenighet til et kirkelig fellesråd vil derfor innebære at fellesrådet blir et fellesorgan som får oppgaver for både de geografiske soknene og det ikke-geografiske soknet, på samme måte som kirkelig fellesråd er det for ordinære sokn. Samtidig kan det altså i henhold til reglenes § 7 gjøres unntak fra bestemmelsene i kirkeordningen om sokn og menighetsråd ved godkjenningen, om det er ønsket om det.»

I svaret fra Kirkerådets administrasjon viser de til om «fellesrådet skal ivareta arbeidsgiveransvaret som arbeidsgiverorgan for valgmenigheten» og da er det naturlig at valgmenighetens har sete i fellesrådet.

Dersom Dnk v/bispedømmerådet skal ivareta arbeidsgiveransvaret, vil saken stille seg litt annerledes påpeker administrasjonen i Kirkerådet, at det en frier vurdering kan legges til grunn ang valgmenighetens sete i fellesrådet. En slik situasjon kan eventuelt løses med assosierte medlemskap med tale og forslagsrett.

En valgmenighet kan endrede styrkeforhold innad i fellesrådet.

Med en eller flere valgmenigheter vil fellesrådet øke i antall medlemmer og det kan da hevde at styrkeforhold innad i fellesrådet forrykkes utfra dagens styrkeforhold, eller hvis det blir mange valgmenigheter og eller at de hører til samme prosti.

Hvorvidt en eller flere valgmenigheters deltakelse i fellesrådet oppleves som «krevende», kan henge sammen med tidligere endringer i fellesrådets sammensetning etter for eksempel sammenslåing av menigheter.

På den andre siden kan en se på en eller flere valgmenigheter som et bidrag som styrker arbeidet i fellesrådet og i hele den norske kirke i Oslo gjennom valgmenighetens erfaring, profil, arbeidsmetoder osv. som andre menigheter kan lære av og la seg inspirere av.

KfiO har i dag 41 medlemmer. Størrelsesmessig vil én eller 3-5 valgmenigheter ikke gjøre det mer krevende å organisere og lede fellesrådsmøtene.

Tilsetting og ivaretagelse av arbeidsgiverfunksjoner

Går en valgmenighet fullt og helt inn i dagens todelte arbeidsgiverstruktur mht arbeidsgiveransvar, vil ansatte i en valgmenighet omfattes av alle ordninger som ansatte i KfiO og OBDR har ang fagsamlinger, medarbeiderundersøkelse, tillitsvalgte, AMU, verneombud, sosiale samlingspunkter osv.

Hvis valgmenighetens ansatte blir en del av KfiO kan det være behov for å se på enkelte deler i personalreglementet.

Dersom en valgmenighet fullt ut lønner sine egne medarbeidere, slik noen av våre menigheter i dag lønner for eksempel diakoner eller menighetspedagoger, vil det være menigheten som ansetter, ikke KfiO. Men det kan avtales HR-bistand fra KfiO til valgmenighet. Og det kan eventuelt avtales at KfiO står for utbetaling av lønn og aga, som faktureres valgmenigheten.

Er det KfiO som ansetter medarbeidere med arbeidssted i valgmenighet, vil det naturlige være at menighetsrådets representant deltar i intervjugruppe og innstiller sammen med nærmeste leder og tillitsvalgt. I tillegg kan HR i KfiO bistå med tilrettelegging og gjennomføring av rekrutteringsprosessen.

Er det prest som skal ansettes på lønnsmidler fra menigheten, ikke lønnsmidler over statsbudsjettet via bispedømmerådet, vil bispedømmerådets rolle og eventuelle bistand måtte avklares mellom valgmenighet og OBDR.

Ang ansetteleseforhold går det an å se til valgmenigheten i Sandnes der presten er ansatt av fellesrådet, der av teologiske grunner. Det kan være ulike grunner for andre valgmenigheter som kan løses ved at ansettelses forhold legges til fellesrådet.

Med arbeidsgiveransvar for ansatte i valgmenigheten enten i OBDR eller i KfiO vil tariffspørsmål være løst.

Registrering av kirkelige handlinger, samt inn- og utmeldinger

I paragraf d) fra Kirkerådet står det om kirkelige handlinger

«Valgmenigheten er villig til å ta ansvar for alle kirkelige handlinger for valgmenighetens medlemmer.»

Som en del av den norske kirke i Oslo vil en valgmenighet måtte ta i bruk de samme verktøy som øvrige menigheter. Det vil si Kardinal for registrering av gudstjenester og andre kirkelige handlinger + andre aktiviteter. For å få del i aktivitetsbaserte statlige midler fordelt via bispedømmerådet, vil menigheten:

- Rapportering av valgmenighetens årsstatistikk
- Registrering av kirkelige handlinger, samt inn- og utmeldinger
 - o Hva om valgmenigheten ikke har ansatte til denne oppgaven, men frivillige? Skal og kan Dnk registreringssystem åpnes for frivillige? Eller må KfiO tilby seg å gjøre registreringsarbeidet mot betaling hvis valgmenigheten ikke har administrative ansatte?

Tildeling av offentlige midler som en menighet i Dnk

Det økonomiske ansvaret kommunen har etter trossamfunnsloven § 14 andre ledd, vil ikke omfatte valgmenigheter.

En valgmenighet skal utføre kirkelige handlinger for sine medlemmer.

Hvis valgmenigheten har et stort trosopplæringsarbeid eller annet arbeid som det gis støtte for gjennom OBDR til dagens 39 menigheter? Skal det utvides til valgmenighetene? Dette må avklares av OBDR.

Økonomisk støtte for utøvelse av oppgaver som gjøres f.eks. trosopplæring

Hvis en valgmenighet gir trosopplæring til barn -og unge og/eller har konfirmantundervisning skal dette støttes økonomisk etter dagens fordelingsnøkkel i Oslo-kirken? Hvorfor skal en valgmenighet som utøver oppgaver på vegne av Dnk eventuelt ikke få økonomiske støtte på like linje med de andre menighetene i Oslo?

Rapportering av valgmenighetens årsstatistikk

Hvis valgmenigheten går fullt og helt om bord i Dnk sine registreringsrutiner, og blir en del av «Kirken vår» vil deres årsstatistikk følge samme mønster som dagens menigheter.

Hvilke avtaler gjelder dersom valgmenigheten blir oppløst.

Kirkerådet skriver i sin veileder om dette punktet:

«For det tilfelle at det ikke lenger er grunnlag for videreføring av valgmenighetens virksomhet, skal det foreligge en avtale som beskriver hvordan oppløsning skal foregå. Konkret betyr dette at det i samband med godkjenningen må avklares hvordan en eventuell senere oppløsning og avvikling av en valgmenighet skal foregå.»

Dette punktet ber administrasjonen om innspill fra fellesrådet på.

Forhold mellom kategorialmenighet og valgmenighet

En kategorialmenighet brukes som begrep om en menighet som består av en bestemt gruppe mennesker, f.eks. studenter eller en egen språkgruppe

En valgmenighet er å anse som et ikke-geografisk sokn. Det innebærer at medlemmer i en valgmenighet vil ha de samme rettigheter og plikter der som andre medlemmer i Den norske kirke har i sitt geografiske bostedssokn. Til forskjell fra kategorialmenigheter, hvor et medlem har tilhørighet og stemmerett både til bostedssoknet og til kategorialmenigheten, har medlemmer som er registrert i en valgmenighet kun tilhørighet og stemmerett i valgmenigheten.

Demokrati/virksomhetsregler/ MR oppgaver

Hvis valgmenigheten blir en del av KfiO vil også de ulike mandater og reglementer for Kirkelig fellesråd i Oslo gjelde for dem.

Lokaler

KfiO vil ha et ansvar for å legge til rette for lokaler for valgmenigheten. Om KfiO skal ta seg betalt for lokalene og om markedspris eller en annen økonomiske modell skal legges til grunn må drøftes.

KfiO har noen ledige lokaler, og mulighet for å endre leieforhold ved behov. Utfordringen ved å endre leieforhold kan være bortfall av leieinntekter.